

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/525,PPR-droga-do-wladzy-wyklad-z-cyklad-Z-materialow-IPN-Wyklady-swiadkowie-dokumenty.html>
02.04.2026, 03:45

„PPR - droga do władzy” - wykład z cyklu „Z materiałów IPN. Wykłady - świadkowie - dokumenty - filmy” - Gdańsk, 22 października 2003 r.

30.10.2003

Kolejny, siódmy wykład cyklu odbył się 22 października 2003 r. w sali BHP Stoczni Gdańskiej, gdzie prezentowana jest obecnie wystawa Fundacji Centrum „Solidarności” „Drogi do wolności”. Temat spotkania „PPR - droga do władzy” z wielkim zaangażowaniem omówił dr Piotr Gontarczyk, autor wielu ciekawych publikacji z tej dziedziny. Moderatorem dyskusji był dr Janusz Marszalec (naczelnik OBEP IPN w Gdańsku).

Spotkanie rozpoczęło się od wręczenia uczestnikom przygotowanych kserokopii dokumentów PPR, GL-AL i NKWD. Dr Gontarczyk analizując zapisy i daty wskazywał na błędy, utrwalane nie tylko w podręcznikach szkolnych, lecz również w literaturze uznawanej obecnie za kanon historiografii wojennej. Zdaniem historyka instalowanie stalinowskich porządków na polskich ziemiach odbywało się nie tylko w atmosferze terroru, lecz również chaosu. „Władzę ludową” budowały wówczas środowiska agentów NKWD, wspomagane przez środowiska marginalne (przedwojenni kryminaliści, ludzie zdemoralizowani wojną), a także bezideowych konformistów.

Dr Gontarczyk do zobrazowania swoich tez użył kilku wyrazistych przykładów. Zajął się m.in. generałem PRL - Grzegorzem Korczyńskim, który w czasie wojny był dowódcą oddziału partyzanckiego AL na Kielecczyźnie, „wsławił” się mordami na ludności żydowskiej i gwałtami na Polkach. Bardzo interesująca okazała się też analiza gry interesów pomiędzy wywiadem GL-AL a Gestapo w rozbijaniu akowskiej konspiracji.

Dzięki inspirującej do samodzielnego myślenia formule i żywemu przekazowi, młodzież i dorośli obecni na spotkaniu otrzymali nie tylko ciekawy, udokumentowany materiał o genezie władzy ludowej w Polsce, lecz - co ważne - zapoznali się z warsztatem pracy historyka, której podstawą jest żmudna krytyka źródeł.

Po wykładzie nastąpiła seria pytań z sali. Interesowano się np. motywacją osób szukających swojego miejsca w partii komunistycznej, osobami przywódców: Bieruta, Gomułki, okolicznościami śmierci Findera i Nowotki, pytano o patriotyzm polskich komunistów i ich autentyczne związki z polskością.

Następne spotkanie z cyklu „Z materiałów IPN” odbędzie się w listopadzie br., o Marynarce Wojennej będzie mówił dr Piotr Semków z OBEP IPN w Gdańsku.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

PPR nawiązuje do tradycji antysanacyjnej postawy Stronnictwa Ludowego, do bojowości strajków rolnych z okresu 1932—1939. Zbrojny czyn PPR wyrasta ze wspaniałych tradycji naszego narodu w jego walce o niepodległość, tkwi korzeniami w tysiącletniej obronie przeciwko naporowi germanizmu na nasze ziemię, znajduje swój początek w bohaterstwie powstań Kosciuszковского, 1831 i 1863 r. Bezkompromisowość PPR w walce z okupantem i rodzimą reakcją wypływa z siły bojowników proletariatu: Waryńskiego i Okrzei, Barlickiego i Dubois, Buczka i Nowotki, którzy złożyli swe życie za ideę Polski wolnej i postępowej.

Polska Partia Robotnicza, jako wyrazicielka dążeń i pragnień szerokiej mas ludowych — robotników, chłopów i inteligencji pracującej — podjęła nierzucaną narodowi walkę, nadała jej jednolite kierownictwo, podniosła ją na wyższy poziom. Gwardia Ludowa tworzy dzisiaj jądro sił walczących na froncie wewnętrznym. Tysiące bojowników atakuje bezustannie wroga, siłując zamek w jego szeregach. Dla hitlerowskiego terrorysty minął okres bezkarności. Na akty terroru PPR odpowiada ciosami, wynierzając w najczulsze punkty wroga.

PPR, występując z jedyne słusznym programem działania, dąży do przezwyciężenia rozbicia wewnątrz klasy robotniczej. Jedność klasy robotniczej dąży do ściślejszy jeszcze sojuszu robotników, chłopów i inteligencji pracującej w urzeczywistnieniu wspólnych dążeń. PPR nie pragnie dla siebie wyłączności w walce z okupantem, nie odgradza się od innych organizacji, które szczerze walczą z wrogiem. Dążąc do skupienia wszystkich sił do walki z hitleryzmem, PPR tworzy szeroki, antyfaszystowski front narodowy, bez zdrajców i kapitulantów. Na pierwszym miejscu walki z okupantem, w codziennych ciężkich obywatelskich, przy poparciu ludności formują się szeregi Armii Ludowej. Armia Ludowa — to zbrojne ramię zbliżającego się powstania narodowego.

Droga wiodąca do wolności i niepodległości znaczona jest krwią wielu partyzantów, bojowników, działaczy i sympatyków PPR. Chwała okryli imię Polaka — bojownika o wolność.

Ofiara ich życia nie poszła na marne. Ich miejsce zajmują nowe zastępy bojowników, posiew ich idei ogarnia cały naród. Wysoko trzymając sztandar walki, na którym wypisane jest dumne hasło „Za naszą wolność i waszą”, Polska Partia Robotnicza prowadzi naród do zwycięstwa i wolności.

O co walczymy?

DEKLARACJA PROGRAMOWA

POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

WYDAWNICTWO KOMITETU CENTRALNEGO
POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ
LISTOPAD 1943 R.

19011-1